

Dagsöversikten: Riktlinjerna för det nya Tysklands ekonomiska politik.

Genomgripande skattelagstiftning projekterad, främst åsyftande att utnyttja prisdifferensen på kolmarknaden. — Strävanden att revidera bestämmelserna om den 26-procentiga exportavgiften.

* Den tyske rikskanslaren höll i går eftermiddag sitt med intresse mödd tal om den nya regeringens program vis-a-vis de uppsifter, Londonbeslutet förelägger den framtida tyska hushållningen. Talets politiska del utgöres av en öppen och otvetydig deklaration av samförstånds- och försönings-tanken som den bärande för Tysklands utrikespolitik, främst då av Tysklands ärliga vilja att fullgöra ententens ultimatum för att sålunda äntligen kunna komma in i fredliga och normala förhållanden igen. "Vi vilja visa", yttrade kanslaren, "att vi mena allvar med våra be-mödanden att till det yttersta uppfylla våra förpliktelser och genom vårt arbete och våra prestationer tillkämpa oss vårt fäderneslands frihet". I avväpningsfrågan uttalade han sig tillförsäkrigt — det i går refererade uttalandet av den bayerske ministerpresidenten ger ju också anledning till hopp om att de bayerska invånarna stå inför sin omedelbara upplösning, varmed en både den tyska riksenheten och det goda förhållandet till de allierade hotande frågan bleve löst. Den av bayerska regeringen ända in i det sista vidmakthållna förhoppningen om ett åtminstone indirekt medgivande från ententen att fredsfördraget i denna punkt finge tolkas separat för Bajerns välkommande har dessutom nu definitivt

grusats genom en officiell förklaring av Englands diplomatiska representant i München, att några medgivanden i denna riktning äro helt uteslutna. Regeringens ekonomiska program, framhöll Wirth, omfattar en finansiell och en ekonomisk del samt en social upp-gift. Den 26-procentiga exportavgiften är en olyckligt vald och brutal index, vars konsekvenser för världens ekonomiska liv snart komma att visa sig. Vi måste söka efter en annan index. Arbetena i denna riktning ha redan påbörjats, särskilt under medverkan av riks-ekonomirådet. Det gäller att utnyttja differensen mellan penning- och köpkraften inom landet och i utlandet. I främsta rummet bland de nya skatteåtgärderna kommer kolet, vars pris alljämt är betydligt lägre än världsmarknadspriset. Vidare skall beskattningen av juridiska personer och borsstämpelskatten höjas, och allt måste göras för att genomföra beskattningen av dem, som ha produktio-nen i sina händer. Måhända kan även arvskatten höjas. Vad de indirekta skatterna angår är förslag under utar-betande rörande brännvinsmonopol och ölskatt. Ytterligare tillkommer tobaks-skatten, varjämte planeras höjning av sockerskatten och eventuellt sockerraffi-naderimonopol. Vid en konferens med delstaternas finansministrar har frågan

dryftats, huru man skall finna en modern form för beskattningen av jordens avkastning. Regeringen vill snarast möjligt slippa ifrån att begagna sig av sedelpressen. Det gäller att beskatta innehavet av real-värden, vilka mindre lidit av penning-värdets fall eller rent av dragit fördel av konjunkturerna. Efter krigs- och re-volutionsgulaschen får ej komma en ska-deståndsgulasch. Statsbidragen till stöd-jande av folkhushållningen och till traf-ikförvaltningarna måste snarast avskaf-fas, såvida de ej direkt främja produktionen. Ökad produktion och nationell spar-samhet måste främjas, lyximporten in-skränkas, jordbruksproduktion bli inten-sivare, handelsfartyg och kanaler byg-gas. Industrien måste eftersträva stör-sta möjliga prestationer i fråga om kvan-titet och kvalitet, varav standardiserin-gen kommer att spela en viktig roll. Skall Tyskland intaga en plats i världs-handeln, äro kvalitetsprestationer nöd-vändiga. Det ekonomiska livets organi-sation måste noga granskas. Parollen är icke, agrarstat eller industristat. Jordbruket måste industrialiseras genom en högt ut-vecklade teknik. De tyska hushållarnas program kan emellertid endast för-

verkligas genom en moralisk förnyelse av nationen. Inre motsättningar måste träda tillbaka.

Till sist framhöll rikskanslern att Rathenaus utnämning icke skett av partipolitiska synpunkter, utan i syfte att förvärva en organisatorisk kraft, som under kriget dokumenterat sig. Debatten om regeringsförklaringen äger rum i dag.

Rathenaus utnämning till återuppbygg-nadsminister är föremål för en livlig ventilation i den tyska pressen och inom tyska näringskretsar. På alla håll beto-nas hans utomordentliga organisatoriska kapacitet, ådagalagd dels som mångårig ledare för den stora industrikoncernen A. B. C. (grundlagt av fadern), vilken med ett aktiekapital på 850 mill. mark, är Tysklands största aktiebolag, och vars jättelika utveckling huvudsakligen till-skrives Rathenaus affärsblick och fram-synhet, dels ock som organisator för krigsindustriens råvaruförörjning eller med andra ord Tysklands industriella mobilisering, varigenom han obestridlig-gen skapade basen för den långa utbällig-hetskampen. Både på socialdemokratiskt och borgerligt håll framhålls, att det är industri- och affärsmannen Rathenau icke den socialpolitiska skriftställaren, som skall söka lösa rekonstruktionsarbe-tets många och svåra problem. Från stor-industriellt håll har farihågor uttryckts för, att Rathenau nu skall söka realisera sina utförligt och ofta framlagda tankar på s. k. planhushållning, som bekant före-trädd av den förutvarande socialdemo-kratiska finansministern Wissel och dennes medhjälpare Möllendorff, och i detta fall ställes givetvis en beslutsam opposi-tion i utsikt. På tydligen lättare infor-merat håll — särskilt av den tidigare liberale finansministern Dernburg, som i en artikel i Berliner Tageblatt betecknar Rathenaus utnämning som ett sällsynt gott val — demteras alla dylika fari-hågor och uttalas, att Rathenaus hu-vuduppgift blir att inom ramen av rege-ringens allmänna ekonomiska program planlägga och leda de praktiska finansi-ella transaktioner, som stå i samband med

(Forts. på sid. 6).

Dagsöversikten.

(Forts. från sid. 1)

återuppbyggandet av de förstörda områdena.

Till svar på Englands not rörande *Oberslesien*, har Briand förklarat sig villig medge, att en sakkunnig kommission begiver sig till *Oberslesien*. Han finner ett omedelbart sammanträde i högsta rådet olämpligt och föga önskvärt, "till följd av den upphetsning detta skulle framkalla bland de intresserade befolkningarna, om man inskränkte sig att välja de experter, som utrikesdepartementen kunna komma att utnämna". I noten fasthålls vid nödvändigheten av en gemensam aktion i Berlin och Warszawa. Då Briand uppehålls av senatens sammanträden och Lloyd George måste ägna sig åt gruvstrejken, är det svårt, heter det i telegrammet, att för greve Sforza fastställa något lämpligt datum för ett sammanträde. Sakkunnigekommissionen skall utan dröjsmål avresa till *Oberslesien* för att verkställa undersökning och på samma gång bedöma de förslag, som redan framställts beträffande *Oberslesiens* delning. Kommissionen skulle avgiva rapport senast 14 dagar efter sin ankomst, vilken rapport högsta rådet, som genast därefter sammanträder i Boulogna, skulle undersöka.

Ett Londotelegram meddelar, att resolutionerna rörande trygghandet av *de engelska standardindustrierna* nu slutgiltigt antagits i underhuset, och att det lagförslag, som baseras på desamma, godkännts efter livliga debatter.

Från *Wien* meddelas via Paris, att kabinettet Mayr ingivit sin avskedsansökan.